

TLAČOVÁ SPRÁVA KLUBU 500:

Rok 2025 ukázal, že Slovensko nedokázalo naplno využiť svoj potenciál

Bratislava, dňa 29.12.2025

Rok 2025 potvrdil, že Slovensko sa v rozhodujúcom období nedokázalo posunúť smerom k zásadnému posilneniu svojej ekonomickej výkonnosti a konkurencieschopnosti. Napriek zhoršujúcej sa makroekonomickej situácii, rastúcemu verejnému dlhu a narastajúcim tlakom na verejné financie neboli prijaté také systémové opatrenia, ktoré by krajinu pripravili na budúce výzvy. Klub 500 upozorňuje, že bez zmeny prístupu a väčšej odvahy k reformám bude Slovensko naďalej strácať v porovnaní s ostatnými krajinami Európskej únie.

Jedným z hlavných problémov zostáva **spôsob konsolidácie verejných financií**. Tá je naďalej orientovaná najmä na **príjmovú stranu rozpočtu**, čo sa prejavuje zvyšovaním daňového a odvodového zaťaženia. Tento prístup výrazne zaťažuje podnikateľov, zamestnancov aj domácnosti, zatiaľ čo štátu sa zatiaľ nepodarilo pristúpiť k systematickej a dôslednej optimalizácii vlastných výdavkov. Výsledkom je **pretrvávajúci vysoký deficit a nebezpečne rastúci verejný dlh**, ktorý obmedzuje priestor pre rozvojové politiky a brzdí ekonomický rast.

Slovensko zároveň dlhodobo nedokáže vytvoriť dostatočne stabilné a predvídateľné podmienky pre rozvoj priemyslu. **Deklarovaná podpora konkurencieschopnosti, inovácií a investícií s vyššou pridanou hodnotou často zostáva len na papieri**. Zatiaľ čo priemer krajín Európskej únie vynakladá z verejných zdrojov na výskum a vývoj približne 285 eur na obyvateľa, na Slovensku je to len 86 eur. Podniky zároveň čelia rastúcim nákladom, narastajúcej administratívnej záťaži a neistému podnikateľskému prostrediu.

Za mimoriadne vážny problém považuje Klub 500 **vysoké ceny energií pre priemysel**, ktoré výrazne znižujú konkurencieschopnosť slovenských firiem v porovnaní s okolitými krajinami. Bez systémového riešenia tohto problému hrozí ďalší útlm priemyselnej výroby a presun investícií mimo Slovenska, čo by ešte viac prehĺbilo zaostávanie krajiny v oblasti konkurencieschopnosti.

Je pritom neudržateľné, aby slovenské podniky platili ceny elektriny presahujúce 120 eur za MWh v situácii, keď krajiny ako Nemecko, Francúzsko či Taliansko dokázali prostredníctvom systémových opatrení zabezpečiť pre svoj priemysel ceny v rozpätí 42 až 60 eur za MWh. Ak tieto štáty považujú konkurencieschopný priemysel za strategickú prioritu, Slovensko si musí zobrať z ich prístupu jasný príklad. Bez porovnateľných podmienok nemôžu slovenskí podnikatelia obstať v medzinárodnej konkurencii.

Významným zlyhaním na európskej úrovni je, že Európska komisia napriek dlhodobej znalosti problému nepristúpila k jeho systémovému riešeniu. Namiesto odstránenia kľúčových bariér konkurencieschopnosti prichádza s ďalšími a ďalšími nariadeniami, ktoré zvyšujú administratívnu záťaž podnikov, komplikujú podnikateľské prostredie a v konečnom dôsledku oslabujú konkurencieschopnosť európskeho priemyslu ako celku.

Dlhodobým a stále neriešeným problémom zostáva aj **nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily v kľúčových priemyselných odvetviach**. Tento stav jasne poukazuje na potrebu rýchlejšieho posunu ekonomiky k činnostiam s vyššou pridanou hodnotou, bez ktorého nebude možné dlhodobo udržať hospodársky rast ani sociálnu stabilitu.

Napriek týmto výzvam považuje Klub 500 za korektné pomenovať aj opatrenie, ktoré má všetky predpoklady podporiť modernizáciu hospodárstva. Pozitívne hodnotí **zachovanie výziev zameraných na podporu vedy, výskumu a inovácií v oblasti robotizácie, automatizácie a biotechnológií, ktoré sa po počiatočných problémoch podarilo nastaviť tak, aby mohli pokračovať. Ide o jeden z mála systematických nástrojov, prostredníctvom ktorých štát v roku 2025 smeroval financie priamo do modernizácie priemyslu**. Podpora automatizácie a robotizácie je nevyhnutná najmä v kontexte nedostatku pracovnej sily a potreby zvyšovania produktivity, inovačnej výkonnosti a konkurencieschopnosti.

Celkový obraz však zostáva znepokojujúci. **Slovensko sa naďalej zhoršuje vo väčšine medzinárodných rebríčkov konkurencieschopnosti, inovácií a podnikateľského prostredia**. V globálnom indexe konkurencieschopnosti sa nachádza na najnižších priečkach v rámci členských štátov EÚ. V inovačnom indexe EÚ zostáva v skupine takzvaných začínajúcich inovátorov, pričom horšie výsledky v roku 2025 dosiahli už len Lotyšsko, Bulharsko a Rumunsko. Podobne nepriaznivý vývoj zaznamenalo Slovensko aj v oblasti predvídateľnosti podnikateľského prostredia.

„Rok 2025 ukázal, že Slovensko nevyužilo čas, ktorý malo na ozdravenie verejných financií a systematické posilnenie svojej konkurencieschopnosti. Bez odvahy prijímať systémové rozhodnutia, znižovať neefektívne výdavky štátu a vytvárať stabilné a predvídateľné podmienky pre podnikanie bude Slovensko aj naďalej strácať v porovnaní s úspešnejšími krajinami Európskej únie,“ uviedol **výkonný riaditeľ Klubu 500 Tibor Gregor**.

Klub 500 je presvedčený, že Slovensko má všetky predpoklady stať sa modernou, konkurencieschopnou a priemyselne silnou krajinou. Naplnenie tohto potenciálu si však vyžaduje odvahu prijímať aj nevyhnutné, hoci často nepopulárne rozhodnutia v oblasti verejných výdavkov, ako aj dôsledné vytváranie stabilného podnikateľského prostredia a systematickú podporu priemyslu s vyššou pridanou hodnotou. Bez týchto krokov hrozí, že aj ďalšie roky zostanú len nevyužitými príležitosťami.

Zarážajúcim faktorom zostáva aj **miera politického konfliktu**, pri ktorej je akákoľvek iniciatíva – bez ohľadu na to, z ktorej strany prichádza – politicky torpédovaná bez toho, aby prebehla vecná a odborná diskusia. Ak sa politická reprezentácia nedokáže zjednotiť aspoň na základných ekonomických prioritách, budú sa tieto problémy ďalej prehlbovať a v konečnom dôsledku na to doplatí celá krajina aj jej obyvatelia.

Klub 500 svoje návrhy na podporu konkurencieschopnosti opakovane predkladal a naďalej predkladá. Veríme, že tieto návrhy budú postupne realizované tak, aby sa Slovensko dokázalo vrátiť na cestu udržateľného ekonomického rastu, vyššej životnej úrovne a dlhodobej stability.

Tibor Gregor, výkonný riaditeľ Klubu 500